

5.1.1c

gedurende momenten van potentiële congestie hun aansluiting in één bepaalde richting niet kunnen gebruiken, de zogenaamde $NFA_{\max 85}$ zonder dat daar een vergoeding tegenover staat.

Het voorstel past goed binnen het huidige raamwerk van de gereguleerde tarieven. De tarieven (en kortingen daarop) zijn kostenreflectief, het voorstel is non-discriminatoire omdat alle aangesloten – indien gewenst – van de regeling gebruik kunnen maken en het voorstel is transparant omdat alle opties in de openbare codes elektriciteit zullen worden opgenomen.

Anders dan bij alleen de $kW_{\max \text{gewogen}}$, waarbij er een economische prikkel ligt om het net tijdens piekmomenten minder te belasten, is er bij de $NFA_{\max 85}$ een contractuele overeenkomst dat opslag op door de netbeheerder te bepalen momenten geen gebruik mag maken van het net in de richting die het net belast. In het geval dat economische prikkels zo sterk zijn (bijvoorbeeld bij een hoge prijs voor het leveren van noodvermogen) dat opslag ondanks de $kW_{\max \text{gewogen}}$ toch volledig afnemen tijdens een piekmoment, staat daar enkel een hoger tarief tegenover. Als een netbeheerder onder het regime van de $NFA_{\max 85}$ een beperking oplegt (in een gegeven richting) kan de opslag geen gebruik maken van het net. Om te verzekeren dat dit ook niet gebeurt is het van belang dat installaties stuursignalen van TenneT kunnen ontvangen en hierop kunnen acteren. Derhalve is de installatie van een realtime interface (RTI) noodzakelijk.

De $NFA_{\max 85}$ en de $kW_{\max \text{gewogen}}$ worden hieronder in meer detail toegelicht.

2.1 $NFA_{\max 85}$

TenneT wil met dit voorstel een $NFA_{\max 85}$ aanbieden aan geïnteresseerde opslagpartijen. Nadat netbeheerder en opslagexploitant een $NFA_{\max 85}$ zijn overeengekomen heeft de netbeheerder 15% van de tijd (dat is 1314 uur per jaar) de mogelijkheid om een beperking in een bepaalde richting op te leggen tegen nul kosten. De regeling is begrensd tot 15% van de tijd om partijen voldoende comfort te geven inzake de maximale beperking. Dat betekent dat de opslagexploitant gedurende 85% van de tijd (dat is 7446 uur per jaar) volledig vrij is om zijn (ont)laad gedrag zelf in te delen.

Bij toepassing van congestiemanagement tot aan de financiële of technische grens is de verwachting dat congestie in ieder geval niet zal toenemen door aangesloten met een $NFA_{\max 85}$. Dat is naast de partijen die al worden aangesloten met toepassing van congestiemanagement. De regeling geeft een korting van 100% op het $kW_{\text{gecontracteerd}}$ -tarief op basis van deze veronderstelling. Immers de netbeheerder kan zonder extra kosten deze partijen hun gedrag laten aanpassen. Vanuit TenneT was voor het EHS en HS netvlak de verwachting bij $NFA1.0$ ook al dat maximaal 15% van de tijd daadwerkelijk een beperking opgelegd zou moeten worden. Vanuit dat perspectief verschilt de $NFA_{\max 85}$ dus ook niet wezenlijk van de $NFA1.0$.

Deze regeling geldt bovendien uitsluitend op het EHS- en HS-net vanwege de belangrijke systeemfunctie die opslag in de toekomst heeft. Het geven van een korting leidt eveneens tot een level-playing-field in het bieden op de onbalansmarkten en leidt door betere marktwerking naar verwachting dus ook daar tot een kostenbesparing.

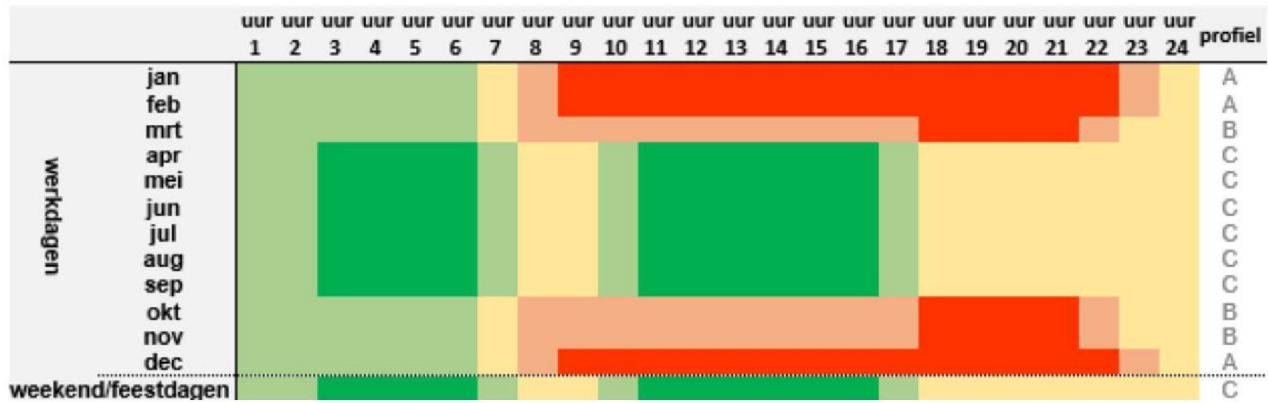
Indien de netbeheerder een beperking oplegt binnen deze 15% van de tijd, dan gebeurt dat voordat de day-ahead (DA) markt sluit. Zo wordt voorkomen dat de ('balance responsible party' van de) opslagexploitant na het sluiten van de DA markt nog moet gaan handelen om zijn portfolio in balans te brengen. Ook weet de opslagexploitant na het verstrijken van de deadline voor de afroep van de beperking dat hij vrijelijk kan inbieden op de verschillende markten. Immers er kan vanuit de $NFA_{\max 85}$ geen beperking meer worden opgelegd door de netbeheerder waardoor hij de verplichtingen die volgen uit zijn biedingen niet zou kunnen nakomen. De beperking wordt vooralsnog uiterlijk om 8:30 's ochtends tijdens de voorafgaande dag afgeroepen. TenneT spant zich in om de deadline voor de afroep met een uur te vervroegen zodat batterijen vanaf 7:30 's ochtends nog een half uur de tijd hebben om ook in te bieden op de FCR markt. TenneT is hierbij wel afhankelijk van het tijdig aanleveren van T-prognoses door haar aangesloten.

Mocht er onverhoopt toch meer dan 15% van de tijd beperkingen nodig zijn, dan kennen aangesloten >60 MW (of >1 MW in een congestiegebied) – en dus ook aangesloten met een $NFA_{\max 85}$ – ook al in de huidige situatie een plicht om in het GOPACS redispatch platform in het Intraday domein hun biedingen in te dienen. Opslag kan dan altijd alsnog beperkt worden in een gegeven richting, zij het dat er voor deze beperking vanuit de netbeheerder dan wel een vergoeding wordt betaald.

2.2 Differentiatie $kW_{\max \text{gewogen}}$

Het voorstel voor de $kW_{\max \text{gewogen}}$ betekent dat de huidige kW_{\max} tariefdrager enigszins wordt aangepast. Het blijft echter een op capaciteit gebaseerde tariefdrager. In plaats van de maximale fysiek afgenomen piek gedurende een maand (of week in het geval van minder dan 600 vollasturen) wordt er gekeken naar de maximale piek na toepassing van wegingsfactoren. Deze wegingsfactoren zijn lager op momenten dat het net minder wordt belast en hoger op momenten dat het net zwaarder wordt belast. Een partij kan dus tijdens moment met een hoge wegingsfactor zijn (piek)verbruik wat terugschroeven om tot lagere transportkosten te komen, of tijdens momenten met een lage wegingsfactor zijn (piek)verbruik opschroeven zonder dat hier hogere transportkosten tegenover staan.

De mogelijke wegingsfactoren zijn 60%, 70%, 80%, 90% en 100% en kunnen per uur van de dag, per maand en voor feestdagen/weekenddagen verschillen. De tijdsvensters zijn over het jaar verdeelt als weergegeven in onderstaand Figuur 1. De hoogte van de wegingsfactoren is gebaseerd op de gemiddelde belasting van het net gedurende dat tijdsvenster in vergelijking tot de gemiddelde belasting tijdens de tijdsvensters met de hoogste netbelasting.

Figuur 1. Vaststelling tarieftijdsvensters direct aangesloten. (donkerrood = 100%, lichtrood = 90%, geel = 80%, lichtgroen = 70%, donkergroen=60%)

De tijdsvensters liggen vooraf vast en zijn dus op basis van verwachte (landelijke) netbelasting opgesteld en niet op basis van daadwerkelijke (lokaal) gemeten netbelasting (dichtbij) realtime. Dit is dus een statische systematiek. De voordelen van en de eenvoud van de implementatie en de voorspelbaarheid voor aangesloten weegt op tegen de mogelijke onnauwkeurigheden op gegeven momenten (hoge netbelasting voorspeld, maar lage netbelasting in werkelijkheid of vice versa).

In principe liggen de tijdsvensters en de wegingsfactoren vast in de tarieencode. Deze zullen dus niet bij het minste of geringste wijzigen. Te overwegen valt nog of deze ook voor de gehele periode van deze regeling vast gezet kunnen worden of dat een eventuele toekomstige wijziging van de wegingsfactoren voor de TenneT-aangesloten in het algemeen ook zal leiden tot wijziging voor de partijen met een NFA_{max85} .

De systematiek geldt in eerste instantie alleen voor aangesloten op het EHS- of HS-net. Behalve het netvlak geldt de systematiek onafhankelijk van de locatie van de aansluiting op het net. Daar waar netten afname gedreven zijn, en prikkels voor efficiënte gebruik van het net door afname extra ruimte kan vrijmaken, ziet TenneT in algemene zin dezelfde belastingpatronen.

2.3 Overige waarde

Behalve de beperkingen die volgen uit de NFA_{max85} is de opslagexploitant volledig vrij om zijn opslag in te zetten. Daarbij zal de opslagexploitant rekening kunnen (en willen) houden met de economische prikkels die volgen uit het $kW_{maxgewogen}$ -tarief. Verder kan de opslagexploitant dus vrij deelnemen aan alle verschillende markten om de inkomsten te genereren die nodig zijn voor een positieve businesscase. Daaronder valt ook de mogelijkheid om binnen congestiemanagement (of een ander flexcontract) met de netbeheerder af te spreken dat de opslag op gegeven momenten wordt ingezet om het net actief te ontlasten.³

³ Het is bijvoorbeeld mogelijk dat in een situatie van verwachte congestie de opslag (onder NFA_{max85}) een beperking tot invoeding wordt opgelegd. Vervolgens zou de opslag tegen vergoeding actief kunnen afnemen uit het net om daarmee het net actief te ontlasten. Anders dan bij de $kW_{maxgewogen}$ of de NFA_{max85} staat hier geen lagere tariefstelling tegenover, maar een contractueel overeengekomen vergoeding.

3. Vervolgstappen

Deze notitie bevat een voorstel hoe ervoor gezorgd kan worden dat opslag (en eventueel andere aangeslotenen) die het net consequent en structureel minder belasten lagere transporttarieven in rekening gebracht kunnen krijgen. Als er voldoende draagvlak voor dit voorstel bestaat zal het voorstel worden uitgewerkt in een codevoorstel dat door de gezamenlijke netbeheerders bij de ACM ingediend zal worden. Bij een positief oordeel van de ACM kan het voorstel daarna zo spoedig mogelijk in werking treden.

Binnen TenneT wordt gewerkt aan het operationeel inregelen van het afroepen van beperkingen zoals de $NFA_{\max 85}$. TenneT poogt om dit per 2025 operationeel te hebben zodat $NFA_{\max 85}$ contracten ook per 2025 kunnen worden aangegaan, nader bericht vanuit TenneT volgt hier nog over.